

Erfgoedcolleges 2021

College 1: Jong geleerd is oud gedaan? Herkenbaar Brabants van 1960 tot nu

Taal is onlosmakelijk verbonden met cultuur en identiteit. In dit erfgoedcollege gaan we in op de ontwikkelingen van het taalgebruik in Noord-Brabant vanaf de tweede helft van de 20^e eeuw. Ook belichten we hoe het taalgebruik nu nog steeds, in tijden van toenemende mobiliteit en globalisering, herkenbaar Brabants is. Hoe zetten jongeren het Brabants in om erbij te horen of zich juist te onderscheiden van jongeren uit andere regio's? En hoe verhoudt het nieuwe taalgebruik zich tot het dialect van hen die in de jaren '60 jongeren waren?

Sprekers: Jos Swanenberg en Kristel Doreleijers

Datum: **30 september** van 15.00-16.45 uur

Locatie: Design Museum Den Bosch, De Mortel 4, Den Bosch

Kosten: €15,- per college

Aanmelden verplicht via info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. aantal personen en naam van het college

College 2: Hoort iedereen erbij?

Mensen met een lichamelijke beperking hoorden er vroeger bij. Wie blind of doof was of een van zijn ledematen miste kon echter niet of nauwelijks werken. En dus was er geen geld om brood en bier van te kopen. Vanaf de middeleeuwen bestonden er in Brabant voorzieningen om deze mensen te helpen en mee te laten draaien. Op de eerste plaats was dat de familie, maar er waren ook andere collectiviteiten zoals broederschappen en wijkorganen die konden steunen. Wie nergens bij hoorde kon terecht bij de armenzorg. Pas met de introductie van de AWBZ in 1968 kreeg de zorg en opvang van deze mensen een gezonde financiële basis.

Iedereen moet kunnen meedoen, ook mensen met een handicap.

De afgelopen jaren wordt er anders tegen het begrip handicap aan gekeken. We zijn als het ware bezig met een emancipatie-inhaalslag. En dat is nodig, want participatie van mensen met een handicap is nog lang niet altijd vanzelfsprekend, waar het gaat om werk, wonen of vrije tijd. Dit heeft een impuls gekregen toen vijf jaar geleden, in 2016, het VN-Verdrag voor de rechten van mensen met een handicap is bekrachtigd door Nederland. Als ervaringsdeskundige met een journalistieke achtergrond weet Amber van Ginneken als geen ander hoe belangrijk het is dat mensen zich welkom voelen en ergens volwaardig aan kunnen deelnemen. Begrippen als inclusie en toegankelijkheid zijn daarvoor heel belangrijk, maar wat betekent dit eigenlijk en hoe geef je dit als culturele instelling op een goede manier vorm?

Sprekers: Ton Kappelhof en Amber van Ginneken

Datum: **28 oktober** van 15.00-16.45 uur

Locatie: Design Museum Den Bosch, De Mortel 4, Den Bosch

Kosten: €15,- per college

Aanmelden verplicht via info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. aantal personen en naam van het college

Erfgoedcollege 3: Vluchtelingen in Brabant toen en nu

Tussen 1933 en 1940 kwamen 35.000 tot 50.000 Joodse vluchtelingen naar Nederland, op de vlucht voor antisemitisch geweld in Nazi-Duitsland. Hoewel er vanuit

de Joodse en niet-Joodse bevolking talloze initiatieven werden opgezet om hen te helpen, waren de Nederlandse autoriteiten veel minder verwelkomend. In dit deel van de lezing staat centraal wat het 'vraagstuk van de Joodse vluchtelingen' voor de provincie Noord-Brabant betekende.

Het tweede gedeelte van dit college wordt in het Engels gegeven. In her lecture Kolar Aparna wishes to attend to dominant stories and stereotypes producing the "refugee" by a web of actors in everyday social life, from citizen initiatives, volunteer organisations, to educational institutions, amongst others. She brings attention to how such imaginaries are shaped by legacies of colonialism that creates a tendency in institutions to resist radical transformation or change. Aparna will try to connect the more recent "reception crisis" since 2015 to historical moments during the mid-20th century in relation to anxieties around bodies understood as foreign to local cultures, centering the illegal "Helper" and role and responsibility of public institutions to legacies of colonialism.

Sprekers: Frank van Doorn en Kolar Aparna

Datum: **4 november** van 15.00-16.45 uur

Locatie: Design Museum Den Bosch, De Mortel 4, Den Bosch

Kosten: €15,- per college

Aanmelden verplicht via info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. aantal personen en naam van het college

Erfgoedcollege: Gender met een zachte G

Als je een willekeurig geschiedenisboek openslaat zou je denken dat er vroeger in Brabant alleen interessante heteromannen bestonden. Maar is dat eigenlijk wel zo? Want hoe zat dat dan, als je geen man was? Of homoseksueel was, of als vrouw graag mannenkleding droeg? Waar zijn transgender personen in de geschiedenis? En, is er eigenlijk wel ooit iemand lesbisch geweest voor 1900? Kan je spreken over hedendaagse trends? Socioloog Jonah Lamers opent een boekje over de verborgen regenbooggeschiedenis van Brabant en legt het belang uit van LHBTIQ+ zichtbaarheid.

Seksuele, sekse- en genderdiversiteit heeft in de loop der eeuwen in wat nu Noord-Brabant heet verschillende vormen van aandacht gekregen. Die was tot het midden van de jaren zestig van de twintigste eeuw vooral negatief; daarna begon de positieve aandacht, toen het emancipatieproces op gang kwam. Luc Brants laat zien hoe dat proces is verlopen en hoe in de loop van de tijd de groep mensen waarover het ging steeds diverser werd.

Sprekers: Jonah Lamers en Luc Brants

Datum: **16 december** van 15.00-16.45 uur

Locatie: Design Museum Den Bosch, De Mortel 4, Den Bosch

Kosten: €15,- per college

Aanmelden verplicht via info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. aantal personen en naam van het college